

ضرورت اصلاح پیشگیرانه فقر

مرتضی فاخری ۲۷

یادداشت

کاوشگر دژ ایرانی در خلیج فارس

عبدالرضا دشتی زاده -
تایستان گرم و شرعی زده
سال ۱۳۸۹ بود؛ با پذیرفتن
حکم مسئولیت رییس اداره
میراث فرهنگی، تازه به
جزیره قشم آمده بودم، در

تماسی تلفنی از استاد اسماعیل یغمایی خواهش کردم کاوش «قلعه تاریخی قشم» معروف به قلعه پرتغالی‌ها را انجام دهند. می‌دانستم خسته‌اند، اما با همان آرامش همیشگی گفت: «دشتی جان، این دژ ایرانی است، نه قلعه پرتغالی.»

سال‌ها بعد دستگیرم شد که این جمله تنها یک باور یا تعصب ملی نبود، بلکه بر یافته‌های علمی کاوش‌های ایشان استوار بود؛ یافته‌هایی که بعدها در کتاب ارزشمند «دژ استعمار» منتشر شد.

این پژوهش نشان داد که در لایه‌های زیرین یکی از برج‌های این سازه نظامی، با مصالح سنگ و ساروج، شواهدی از استقرار ایرانیان پیش از حضور استعمارگران پرتغالی به دست آمده است؛ کشفی که نگاه ما را به تاریخ جزیره قشم دگرگون کرد.

اسماعیل یغمایی در وهله نخست برای من «استاد زندگی» بود بعد استاد دانشگاهی؛ نه از سر تعارف، باستان‌شناسی دلسوز، مهربان، بی‌ریا و در عین حال سخت‌گیر و جدی در کارش. نخستین بار که در یکی از فصل‌های کاوش باستان‌شناسی، در دوران کارشناسی دانشگاه، همراه او بودم، مثل همیشه سیگار باریکش را به لب گرفت، لیخندی زد و گفت: «تو دیگر دانشجوی تازه‌کاری نیستی؛ به جای اینکه فقط در کاوش باشی، برو غارهای اطراف را هم بررسی کن.»

آن روزها جوان بودم و شش‌های زیادی را تا سحر روی ابزارهای سنگی به‌دست‌آمده از کاوش کار می‌کردم. گاهی نیمه‌شب به سراغم می‌آمد، نگاهی به کارهایم می‌کرد و با مهربانی می‌گفت: «تو هم عاشقی، جوانی؛ برو بخواب.» آن روزها تمام ذهنم درگیر ادامه تحصیل در خارج از کشور بود. می‌خواستم هرچه زودتر از همه‌چیز فاصله بگیرم و چند سالی در گوشه‌ای از دنیا خودم را گم کنم. بعد‌ها بدون آنکه به من گفته باشد، پشتم ایستاد و باعث شد که چند ماه دیگر برای تحصیل به هند بروم. محبتی که هیچگاه در زندگی‌ام فراموش نمی‌کنم. شش‌های پایانی همان فصل کاوش را هرگز فراموش نمی‌کنم. شبی همه دانشجویان را دور هم جمع کرد و از تک‌تک ما پرسید: «کدام‌یک از شما می‌خواهید باستان‌شناسی را ادامه دهید؟» آن زمان جوانی آرمانگرا و شفته هیجان کشف در کاوش‌های میدانی علم جذاب باستان‌شناسی بودم؛ نوشتن مقاله، انتشار پژوهش و تا حدی نیز جویای نام. اما امروز، پس از سال‌ها تجربه، بیش از هر زمان دیگری معنای آن گفت‌وگو را درک می‌کنم.

باستان‌شناسی تنها حفاری، کشف، شهرت یا حضور در تلویزیون و روزنامه نیست. اگر باستان‌شناسی مِهَن دوست باشی، باید آمادگی از دست دادن بسیاری از داشته‌های زندگی را نیز داشته باشی؛ باید توان تحمل فشارها را پیدا کنی. گاهی حتی نزدیک‌ترین دوستان و همکارانت تو را پس می‌زنند و گاهی برای پاسداری از هویت و میراث ایران، ناچار می‌شوی در برابر هم‌وطن خود نیز بایستی.

امروز، پس از سال‌ها تجربه مدیریتی، معنای سخنان استاد را بیش از هر زمان دیگری می‌فهمم. راستش احساس می‌کنم دینی بر گردن استاد یغمایی دارم.

هنوز هم همسایه‌های قدیمی دژ ایرانی قشم او را به خاطر دارند. می‌گفتند: «مردی آمده بود که ماه‌ها در گرمای طاقت‌فرسای جزیره اینجا خاک‌برداری می‌کرد.» همیشه آرزو داشتم از استادی که با کاوش‌های علمی خود در جزیره قشم و انتشار کتاب ارزشمند «دژ استعمار» سهمی ماندگار در شناخت تاریخ و باستان‌شناسی خلیج فارس داشت، به شایستگی دعوت و قدردانی شود اما افسوس که نشد؛ محدودیتی به نام زمان و پایانی به نام مرگ، همه انسان‌ها را غافلگیر می‌کند حتی باستان‌شناسان را که کمترین دوره زمانی برای آنان سده و هزاره است نه ساعت و روز و هفته و ماه و سال! بدرود کاوشگر دژ ایرانی خلیج فارس؛ بدرود اما اینجا پرچم در جزیره قشم همچنان بالاست، ای مرد بزرگ؛ آقای باستان‌شناس!

باستان‌شناس و رییس اداره میراث فرهنگی منطقه آزاد قشم

سخت‌تر وعده ۵ میلیون تنی بانکرینگ را بررسی می‌کند:

آرایش جنگی بانک و بورس

۴۷۷

@Eghtesadsaramad

saramad.darya

www.eghtesadsaramad.ir

سخت‌تر وعده ۵ میلیون تنی بانکرینگ را بررسی می‌کند:

«ماده ۶۲ بر نامه هفتم» آزمون دولت در توسعه بانکرینگ

آیا ایران از خام‌فروشی سوخت به خدمات دریایی می‌رسد؟ ۵۷۷

اقتصاد امروز

روزنامه

سه شنبه-۳۰ تیر ۱۴۰۵- سال دوازدهم- شماره ۲۵۴۰- قیمت: ۱۵۰۰۰۰ تومان

سخت‌تر بررسی می‌کند:

«کریدور شمال- جنوب» قربانی انفعال شرکای خارجی

«۲۶ سال سرگردانی» از هند محافظه‌کار تا روسیه محتاط ۲۷۷

هنوزم برای پیروز شدن تو این بازی وقت هست.

حمایتِ تو، می‌تونه پاس گل باشه!

من هم حمایت می‌کنم
mahak.app
*۱*۲۳۵۴۰#

mahak-charity.org

محک
مؤسسه خیریه حمایت از
کودکان مبتلا به سرطان

چرا بهتر است از حمل و نقل عمومی استفاده کنیم؟

مزایای فردی		
	- قرار از ترافیک و سفر سریع در خطوط ویژه - وجود سیستم کولر یخچارچه - حذف نگرانی پیدا کردن جای پارک - کاهش مخارج روزانه - استفاده بهینه از زمان و داشتن فرصت مطالعه یا انجام دادن کارها - کاهش استهلاک خودرو شخصی	
مزایای اجتماعی	- کاهش حجم ترافیک شهری - کاهش آلودگی هوا و گازهای گلخانه‌ای - افزایش دسترسی همگانی - کاهش نیاز به ساخت پارکینگ‌های جدید - صرفه جویی در مصرف سوخت	
مزایای کلان	- بازگشت ساعات مرده به اقتصاد - صرفه جویی در بودجه سلامت یا مهار تصادفات - افزایش تحرک فیزیکی روزانه شهروندان - کاهش خشونت‌های خیابانی ناشی از رانندگی	

اینفوگرافیک-اقتصاد سرآمد